

Covid-19

Faktaägare: Smittskydd Skåne
Godkänt av: Smittskyddsläkaren

Datum: 2020-08-14
Ersätter: 2020-06-04

Diariernr: S2020-1020
Sida: 1 (1)

Covid-19 – Provtagning av personer inom kommunal vård och omsorg

Covid-19 innebär ett stort hot för äldre personer och adekvata åtgärder för att förhindra smittspridning är av största vikt. Förutom vårdhygieniska rutiner och uppmärksamhet på symtom är provtagning nödvändig.

Ta prov för att upptäcka covid-19

Provtagning är i många fall enda möjligheten att upptäcka covid-19 hos äldre eftersom symtombilden kan vara så subtil med nedsatt allmäntillstånd, trötthet, aptitlöshet diarré och yrsel förutom de mer uppenbara symtomen som feber, luftvägsbesvär, hosta, andningsbesvär, halsont samt försämrat lukt- och smaksinne. Det är alltså viktigt att provta generöst.

Provtagningsstrategi vid utbrottshantering

Primärvården har en viktig uppgift vid handläggning av covid-19 hos äldre. Inom äldreomsorgen, framförallt särskilda boenden och korttidsenheter, sker utbrottshantering med smittspårning och provtagning redan vid ett oväntat fall av covid-19. I nuvarande [rekommendationer från Folkhälsomyndigheten](#) innebär det provtagning av samtliga exponerade vård- och omsorgstagare samt exponerad personal.

Genomförande

För att genomföra smittspårning och provtagning behövs primärvårdens insatser. I både hälsovalsavtalet och i epidemiberedningsplanen beskrivs primärvårdens ansvar för smittskyddsinsatser för både listade personer och, i samband med smittskyddsutredningar, även att ansvara för hela utredningen, inkluderande både patienter och personal. Om det finns en utsedd ansvarig vårdcentral för boendet ansvarar de för smittskyddsutredningen. I de fall det inte finns en utsedd ansvarig vårdcentral och där patienterna är listade på olika vårdcentraler tillfaller ansvaret den vårdcentral där indexfallet är listad. Efter överenskommelse kan ansvaret överlåtas till annan vårdcentral.

Handläggning av provtagning inom äldreomsorger förutsätter samarbete mellan verksamhetsansvariga, medicinskt ansvariga och vårdhygien. Vid behov kan utbrottsgrupp bildas efter beslut från smittskydd.

Det är viktigt att vara uppdaterad på information från [Laboratoriemedicin](#) avseende provtagningsinstruktioner, remisshantering, transport och provsvarsrutiner.

Råd och stöd

I samband med utbrottsinsatser finns [vårdhygieniska dokument](#) som underlag för åtgärder och information samt tillgång till rådgivning och stöd från vårdhygien och smittskydd.